

Anna Orchel-Szeląg

AGH Akademia Górniczo-Hutnicza
Wydział Zarządzania
Katedra Ekonomii, Finansów i Zarządzania Środowiskiem
aorchel@zarz.agh.edu.pl

SPOŁECZNIE ODPOWIEDZIALNA RACHUNKOWOŚĆ ZARZĄDCZA – ODPOWIEDŹ NA ZMIANY W SYSTEMACH ZARZĄDZANIA

Streszczenie: W artykule zostały omówione zmiany w rachunkowości zarządczej pod wpływem rozpowszechnienia idei społecznej odpowiedzialności. Przedstawiono założenia ideowe społecznej odpowiedzialności, a następnie przedstawiono jej wpływ na ewolucję rachunkowości zarządczej, ze wskazaniem głównych czynników determinujących zmiany. Głównym celem artykułu jest prezentacja koncepcji społecznie odpowiedzialnej rachunkowości zarządczej, stanowiącej wsparcie w pomiarach, integracji oraz komunikowaniu interesariuszom wielowymiarowej informacji uzasadniającej celowość podejmowanych przez przedsiębiorstwo działań na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Słowa kluczowe: rachunkowość zarządcza, społecznie odpowiedzialna rachunkowość zarządcza.

Wprowadzenie

Nieustannie zmieniająca się rzeczywistość stawia przed systemami zarządzania coraz to nowe wyzwania, a rachunkowość zarządcza jako podstawowy element składowy tych systemów musi im sprostać. Jedną z takich ważnych koncepcji jest społeczna odpowiedzialność biznesu, która wywiera istotny wpływ zarówno na sposób myślenia o efektywności, jak i znajduje praktyczną aplikację, zmieniając sposób funkcjonowania współczesnych przedsiębiorstw.

Celem artykułu jest prezentacja koncepcji społecznie odpowiedzialnej rachunkowości zarządczej, będącej efektem zmian, jakie nastąpiły w systemach zarządzania przedsiębiorstw pod wpływem rozpowszechnienia idei społecznej

odpowiedzialności. Opracowanie zostało przygotowane na podstawie pogłębionej analizy literatury przedmiotu, będącej częścią badań koncepcji społecznie odpowiedzialnej rachunkowości zarządczej oraz jej metod i zastosowań.

1. Idea społecznej odpowiedzialności biznesu

Społeczna odpowiedzialność biznesu jest ideą nieustannie ewoluującą, której rozwój na przestrzeni lat determinowały zmienne uwarunkowania zewnętrzne [Kaźmierczak, 2009]. Wielowymiarowość zagadnienia społecznej odpowiedzialności biznesu (*corporate social responsibility*, CSR) jest jedną z przyczyn funkcjonowania w literaturze przedmiotu wielu definicji. Jako drugą można wskazać akcentowanie przez autorów różnych aspektów tematu, co skutkuje brakiem jednej, uniwersalnej definicji [Kaźmierczak, 2009]. Jako jeden z filarów europejskiego modelu społecznego oraz europejskiej strategii zrównoważonego rozwoju wskazywana jest partycypacja przedsiębiorstw w odpowiedzialności za sprawy społeczne oraz związane z ochroną środowiska. Aktywne uczestnictwo przedsiębiorstw w obszarach np. permanentnego kształcenia, działalności na rzecz wyrównywania szans, integracji społecznej, jest przejawem związku między społeczną odpowiedzialnością a ich konkurencyjną działalnością [Czerwińska i Krzyżanowska, 2010]. W tym samym nurcie społeczna odpowiedzialność biznesu jako „zobowiązanie do transparentnego i etycznego prowadzenia działalności według zasad zrównoważonego rozwoju” oraz dążenia do dobrobytu społecznego, przy uwzględnieniu oczekiwań interesariuszy, w zgodzie z normami prawnymi oraz normami zachowań, definiowana jest przez Adamczyka [2009]. Autor wskazuje na znaczenie zaspokajania oczekiwań interesariuszy na drodze do osiągnięcia równowagi społecznej, przyczyniającej się z kolei do minimalizacji niepewności w prowadzonej działalności.

Ze względu na wzrost znaczenia wartości społecznych wśród społeczeństwa, w tym wśród pracowników, klientów, a także inwestorów, koncepcja społecznej odpowiedzialności stała się na rynku narzędziem kreowania przewagi konkurencyjnej. W sposób naturalny zmiany w strategicznym zarządzaniu następują w jednostkach, których działalność związana jest bezpośrednio z otoczeniem (np. wsparciem rozwoju regionu, ochroną środowiska) lub kultywacją wartości humanistycznych, takich jak dbałość o warunki pracy i płacy, a także o aspiracje i potrzeby pracowników) [Adamczyk, 2001]. Prowadzenie przez przedsiębiorstwa działalności postrzeganej przez interesariuszy jako odpowiedzialnej wspiera długookresową strategię rozwoju jednostek. Jak wskazuje Filipp [2008], wśród gamy narzędzi wykorzystywanych przez przedsiębiorstwa

w procesach zarządzania społeczną odpowiedzialnością można wskazać te najbardziej popularne: „kampanie społeczne, marketing zaangażowany społecznie, programy dla pracowników, standardy odpowiedzialnego biznesu, ekoznakowanie i znakowanie społeczne, rynek inwestycji społecznie odpowiedzialnych, zaangażowanie społeczne i zarządzanie środowiskowe”. Czerwińska i Krzyżanowska [2010] argumentują wymagalność znajomości oraz afirmacji idei społecznej odpowiedzialności od społeczeństwa możliwością wyrażenia oczekiwań oraz żądań co do ich realizacji wobec przedsiębiorstw.

2. Wpływ koncepcji społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw na ewolucję rachunkowości zarządczej

Jak zauważa Szot-Gabryś [2013], globalizacja, cyfryzacja, rozwój nowych technologii oraz wszelkie zmiany zachodzące w środowisku mają permanentny wpływ na system rachunkowości. Potrzeby informacyjne przedsiębiorstwa w zakresie sprawozdawczości działań podejmowanych na rzecz zrównoważonego rozwoju zapoczątkowały proces adaptacji rachunkowości do potrzeb sporządzania rachunku odpowiedzialności. Przedsiębiorstwa rozbudowują swoje systemy rachunkowości, tak by możliwe było sporządzenie rachunku odpowiedzialności, który, jak suponuje autorka, stanowi obecnie „podstawowy cel teorii i systemów rachunkowości” [Szot-Gabryś, 2013].

Zgodnie z aktualnym piśmiennictwem rachunkowość zarządcza poprzez wspieranie pomiarów, integrację i komunikowanie mierzalnych i niemierzalnych osiągnięć przedsiębiorstwa, a także uzasadnianie jego wyników finansowych i niefinansowych, odgrywa kluczową rolę w zakresie komunikowania odbiorcy wewnętrznemu i zewnętrznemu wielowymiarowej informacji w celu uzasadnienia celowości podejmowanych przez przedsiębiorstwo działań na rzecz zrównoważonego rozwoju [Paszkiwicz i Szadziewska, 2011; Butler i in., 2011]. W literaturze przedmiotu funkcjonuje wiele określeń rachunkowości zarządczej stosowanych w kontekście społecznie odpowiedzialnych przedsiębiorstw, np. rachunkowość odpowiedzialności społecznej, rachunkowość w aspekcie społecznym, rachunkowość środowiskowa i społeczna [Durden, 2008]. Samelak [2013] definiuje społecznie odpowiedzialną rachunkowość zarządczą jako „system pomiaru ekonomicznego odnoszącego się do wartości majątku i kapitału oraz efektów gospodarowania nimi w przedsiębiorstwie, stosującego podejście etyczne i celowo zorientowane na potrzeby zarządzania przedsiębiorstwem oraz jego wewnętrznego i zewnętrznego rozrachunku z tytułu ekonomicznej, społecznej i środowiskowej odpowiedzialności”. O’Dwyer [2003] wskazuje na du-

alizm natury społecznej odpowiedzialności biznesu w ujęciu normatywnym (społeczna odpowiedzialność biznesu) oraz pragmatycznym (korporacyjna reakcja społeczna). Pierwsze podejście dotyczy działań podejmowanych wobec społeczeństwa, mających na celu wypełnianie zobowiązań i obowiązków, natomiast drugie realizowane jest na poziomie korporacji, dążącej do uzyskania miana społecznie wrażliwej. Zdaniem autora wyzwaniem dla zarządzających przedsiębiorstwami jest znalezienie równowagi pomiędzy działaniami podejmowanymi „na rzecz środowiska i społeczności a dążeniem do maksymalnej rentowności” [O’Dwyer, 2003]. Witczak definiuje system zarządzania jako „integralny, krytyczny podsystem systemu przedsiębiorstwa, którego integralność wynika z niemożności precyzyjnego i jednoznacznego wyodrębnienia tego podsystemu z systemu przedsiębiorstwa”. Autor wskazuje na zbiór elementów składowych definiowanego pojęcia, które składają się na procesową, obiektową, instytucjonalną i społeczną naturę zarządzania przedsiębiorstwem. Istotą tego procesu jest „zarządca powodowanie zachowań przedsiębiorstwa w jego powiązaniach z otoczeniem”, co nawiązuje bezpośrednio do koncepcji społecznej odpowiedzialności biznesu [Witczak, 2008].

Przedsiębiorstwa, odpowiadając na potrzeby informacyjne interesariuszy, coraz częściej dostosowują prezentowane wyniki do wytycznych Global Reporting Initiative, ISO 26000, Global Compact, OECD, Carbon Disclosure Project itp., publikując raporty zintegrowane lub satelitarne raporty społeczne. Z analizy raportów wynika zauważalne uszczegółowienie przekazywanych danych o informacje dotyczące m.in. zużycia materiałów i energii, sytuacji rynkowej, a także polityki przedsiębiorstw w obszarze kadrowym, środowiskowym, inwestycyjnym. Prezentowane są także informacje dotyczące równouprawnienia, komunikacji marketingowej czy też relacji z grupami interesariuszy. Gabrusewicz [2010] zakłada, że „informacje pochodzące z systemu rachunkowości są dobrem publicznym”. Wzrost zaufania możliwy jest natomiast poprzez uzyskanie pewności interesariuszy co do racjonalności i celowości podejmowanych wysiłków oraz ponoszonych przez przedsiębiorstwa kosztów na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Potwierdzenie efektów działań przedsiębiorstw w obszarze społecznej odpowiedzialności biznesu powinno następować poprzez prezentację pomiarów kosztów powiązanych z tymi działaniami (kosztów społecznych, środowiskowych czy też związanych z dostosowaniem działań do norm etycznych lub jakościowych). Jednym z wyzwań współczesnej rachunkowości zarządczej jest poszukiwanie rozwiązań wspomagających pomiar efektywności działań podejmowanych w obszarze społecznej odpowiedzialności biznesu [Gabrusewicz, 2014].

3. Koncepcja społecznie odpowiedzialnej rachunkowości zarządczej

Rozwojowi rachunkowości zarządczej podejmującej temat społecznej odpowiedzialności towarzyszy rozwój terminologii. W literaturze przedmiotu funkcjonuje wiele określeń rachunkowości zarządczej stosowanych w kontekście społecznie odpowiedzialnych przedsiębiorstw, np. rachunkowość odpowiedzialności społecznej, rachunkowość w aspekcie społecznym, rachunkowość środowiskowa i społeczna [Durden, 2008]. Według Krishny [1992] społecznie odpowiedzialna rachunkowość zarządcza to systematyczna wycena i prezentacja „tych elementów aktywności jednostki gospodarczej, które wpływają na jej społeczne otoczenie”. Prakashan [2008] wskazuje, że społecznie odpowiedzialna rachunkowość „poszerza zakres rachunkowości poprzez uwzględnianie społecznych skutków podejmowanych decyzji gospodarczych”. Kolejną definicję proponuje Szot-Gabryś [2013], określając społecznie odpowiedzialną rachunkowość zarządczą mianem systemu informacyjnego funkcjonującego w oparciu o zintegrowany pomiar ekonomiczny „działań przedsiębiorstwa i ich wpływu na otoczenie, uwzględniającego wyniki rachunków problemowych, zapewniającego rzetelną i transparentną komunikację informacji o dotychczasowym i przyszłym potencjale ekonomiczno-środowiskowo-społecznym przedsiębiorstwa”. Autorka jako potencjał wskazuje „możliwość realizacji i harmonizacji wyznaczonych w strategii odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstwa celów ekonomicznych, środowiskowych i społeczno-etycznych”. Jak wskazują przeprowadzone badania literatury, problematyka nowego podejścia do pomiaru odzwierciedlającego społeczną odpowiedzialność jest bardzo aktualnym tematem rozważań naukowych. Jak podaje Garstecki [2015] na podstawie monografii pod redakcją Remlein [2013], Mazurowskiej [2014] czy też Pogodzińskiej-Mizdrak [2010], wielu autorów wskazuje na sprzężenie zwrotne między „świadomością przedsiębiorstwa w zakresie społecznej odpowiedzialności a rozwojem rachunkowości odpowiedzialności społecznej”.

Społecznie odpowiedzialna rachunkowość zarządcza odgrywa znaczącą rolę w realizacji celów w ramach strategii odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstwa, której podstawowym założeniem jest maksymalizacja wartości przedsiębiorstwa przy równoczesnym zwróceniu uwagi na efekty działań w otoczeniu. Rok [2013] zauważa, że działania społecznie odpowiedzialne mają pozytywny wpływ na wartość przedsiębiorstwa, chociaż nie zawsze można wykazać konkretne przełożenie na wyniki finansowe jednostki. Autor, powołując się na badania naukowe podaje, że podejmowanie działań w obszarze społecznej odpowiedzialności nie wywiera negatywnego wpływu na wyniki finansowe jednostek,

zauważalna jest natomiast zależność odwrotna, tzn. można wskazać na związek pomiędzy nieodpowiedzialnością społeczną a osiąganiem gorszych wyników finansowych [Rok, 2013]. Również O'Dwyer [2002] wskazuje, że względna przewaga przedsiębiorstwa możliwa jest do osiągnięcia przy dobraniu odpowiedniego stosunku kosztów i korzyści będących efektem starań czynionych na rzecz zrównoważonego rozwoju przy zastosowaniu pomiarów efektywności tych działań.

W przedsiębiorstwie podejmującym działania społecznie odpowiedzialne rachunkowość zarządcza zorientowana jest na cele zgodne ze strategią odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstwa. Priorytetem jest wyznaczenie przy zastosowaniu wielowymiarowych analiz współzależności pomiędzy ogólnie pojętym kapitałem przedsiębiorstwa a jego zdefiniowanymi na podstawie strategii odpowiedzialności społecznej potrzebami, potencjału społeczno-ekonomiczno-środowiskowego [Zyznarska-Dworczak, 2012]. Tabela 1 prezentuje czynniki mające wpływ na efektywność działań społecznie odpowiedzialnej rachunkowości zarządczej.

Tabela 1. Czynniki wpływające na efektywność działań w ramach społecznie odpowiedzialnej rachunkowości

Najważniejsze aspekty		Czynnik
1	Cykliczność działań	Powtarzalna, zaplanowana kontrola oraz weryfikacja i dostosowanie działań planowanych w obszarze strategii społecznej odpowiedzialności na podstawie aktualizowanych danych nt. zasobów przedsiębiorstwa oraz danych/prognoz rynkowych
2	Spójność celów	Strategia odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstwa musi współgrać z systemem zarządzania kosztami i ich kontroli
3	Wielowymiarowa informacja	Konfiguracja narzędzi rachunkowości zarządczej celem pozyskania syntetycznej, wielowymiarowej informacji zarządczej
4	Potencjał społeczno-ekonomiczno-środowiskowy	Ocena oraz planowanie potencjału społeczno-ekonomiczno-środowiskowego wspiera harmonijną realizację strategii społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstwa
5	Rachunek odpowiedzialności przedsiębiorstwa	Sporządzanie pełnego rachunku społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstwa z czynności podejmowanych na rzecz zrównoważonego rozwoju wymaga dopełnienia rachunku ekonomicznego wnioskami z rachunków problemowych
6	Centra odpowiedzialności	Sporządzanie cząstkowych rachunków społecznej odpowiedzialności przez wydzielone centra odpowiedzialności w ramach decentralizacji przedsiębiorstwa pozwala na uzyskanie bardziej szczegółowych informacji
7	Sprawozdawczość czytelna, zrozumiała informacja	Powołanie w ramach społecznie odpowiedzialnej rachunkowości zarządczej interdyscyplinarnego zespołu odpowiedzialnego za opracowanie czytelnej, zrozumiałej dla interesariuszy informacji w ramach sprawozdawczości zewnętrznej i wewnętrznej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie [Zyznarska-Dworczak, 2012].

Jednym z narzędzi społecznie odpowiedzialnej rachunkowości zarządczej jest zrównoważona karta wyników (*balanced scorecard*, BSC). BSC uzupełniona o podejście procesowe oraz nowoczesne rachunki kosztów jest szczególnie pomocnym narzędziem wspierającym pomiar wyników wysiłków podejmowanych przez przedsiębiorstwa w nurcie zrównoważonego rozwoju. Wykorzystanie BSC w ramach społecznie odpowiedzialnej rachunkowości zarządczej wymaga modyfikacji w postaci:

- wprowadzenia do BSC piątej, społecznie odpowiedzialnej perspektywy,
- dodania oddzielnej karty działań w obszarze zrównoważonego rozwoju (*sustainable BSC*),
- konsolidacji pomiarów działań w czterech ujęciach i zorientowania na ocenę społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstwa [Butler i in., 2011].

Zyznarska-Dworczak [2012] podkreśla, że BSC w każdej formie udziela wsparcia w integracji finansowej i niefinansowej oceny działań w ramach społecznie odpowiedzialnej rachunkowości zarządczej. BSC wspiera proces definiowania istotnych wskaźników ilościowo-jakościowych w odniesieniu do społeczno-ekonomiczno-środowiskowych obszarów działań jednostki. Autorka wskazuje na wagę badań i rozwoju nauki w obszarze integracji narzędzi rachunkowości zarządczej oraz ich adaptacji do potrzeb praktyki społecznie odpowiedzialnej rachunkowości [Zyznarska-Dworczak, 2012].

Podsumowanie

Na podstawie dotychczasowych badań [Szadziwska, 2014] można stwierdzić, że tradycyjne metody rachunkowości zarządczej zorientowane głównie na pomiar wyników finansowych nie pozwalają wystarczająco dobrze zobrazować szerokiego spektrum efektów działalności podmiotów w wymiarach: ekonomicznym, społecznym i środowiskowym.

Wielu zagranicznych naukowców prowadzi rozważania dotyczące problematyki nowego podejścia do pomiaru odzwierciedlającego społeczną odpowiedzialność. Literatura przedmiotu zawiera wiele opracowań dotyczących raportowania efektów działań społecznej odpowiedzialności wobec zewnętrznych interesariuszy, natomiast znacząco mniej pozycji dotyczy obszaru rachunkowości zarządczej. Autorzy z reguły koncentrują się na wybranym, najczęściej środowiskowym wpływie CSR [Butler i in., 2011]. Jak wskazują Gabrusewicz [2014] i Zyznarska-Dworczak [2012], rachunkowość zarządcza poszukuje rozwiązań wspomagających pomiar efektywności działań podejmowanych w obszarze społecznej odpowiedzialności biznesu. Społecznie odpowiedzialna rachunkowość zarządcza, dzięki wielowymia-

rowej informacji nt. społeczno-ekonomiczno-środowiskowego potencjału przedsiębiorstwa, jest próbą odpowiedzi na potrzeby interesariuszy w obszarze dostępu do sprawozdawczości jednostki obrazującej wyniki działań podejmowanych na rzecz zrównoważonego rozwoju [Zyżnarska-Dworczak, 2014].

Literatura

- Adamczyk J. (2001), *Koncepcja zrównoważonego rozwoju w zarządzaniu przedsiębiorstwem*, Akademia Ekonomiczna w Krakowie, Kraków.
- Adamczyk J. (2009), *Spoleczna odpowiedzialność przedsiębiorstw. Teoria i praktyka*, PWE, Warszawa.
- Butler J.B., Henderson S.Ch., Raiborn C. (2011), *Sustainability and Balanced Scorecard: Integrating Green Measures into Business Reporting*, „Management Accounting”, Winter, Vol. 12, No. 2.
- Czerwińska K., Krzyżanowska K. (2010), *Spoleczna odpowiedzialność przedsiębiorstw*, „Oeconomia”, nr 9(2).
- Durden Ch. (2008), *Towards a Socially Responsible Management Control System Accounting*, „Auditing & Accountability Journal”, Vol. 21, No. 5.
- Filipp E. (2008), *Spoleczna odpowiedzialność organizacji* [w:] M. Kostera (red.), *Nowe kierunki w zarządzaniu*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa.
- Gabrusewicz T. (2012), *Rachunkowość odpowiedzialności społecznej – próba zdefiniowania*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu”, nr 233.
- Gabrusewicz T. (2014), *Zrównoważona rachunkowość zarządcza – koncepcje i raportowanie*, „Studia Oeconomica Posnaniensia”, Vol. 2, No. 8(269).
- Garstecki D. (2015), *Czy rachunkowość społecznej odpowiedzialności zasługuje na miano paradygmatu?* [w:] *Teoria rachunkowości, sprawozdawczość i analiza finansowa*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu”, nr 388.
- Każmierczak M. (2009), *Bezpieczeństwo i higiena pracy a rozwój koncepcji społecznej odpowiedzialności biznesu*, „Zarządzanie i Ekonomia”, nr 5.
- Krishna C.G. (1996), *Corporate Social Responsibility in India: A Study of Management Attitudes*, Mittal Publications, New Delhi.
- Mazurowska M. (2014), *Dylematy rachunkowości społecznej odpowiedzialności*, „Studia Oeconomica Posnaniensia”, Vol. 2, No. 8(269).
- O’Dwyer B. (2002), *Managerial Perception in Corporate Social Disclosure: An Irish Story*, „Accounting, Auditing & Accountability Journal”, No. 15(3).
- O’Dwyer B. (2003), *Conceptions of Corporate Social Responsibility the Nature of Managerial Capture*, „Accounting, Auditing & Accountability Journal”, No. 16(4).
- Paszkiewicz A., Szadzińska A. (2011), *Przejawy społecznej odpowiedzialności w działalności przedsiębiorstw*, „Prace i Materiały Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego”, nr 1, t. 1.

- Pogodzińska-Mizdrak E. (2010), *Koncepcje społecznie odpowiedzialnego gospodarowania i inwestowania szansą rozwoju rachunkowości*, „Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości”, t. 56(112).
- Prakashan N. (2008), *Management Accounting*, Pragati Books, Budhwar Peth, Maharashtra, Mumbai.
- Remlein M. (red.) (2013), *Rachunkowość odpowiedzialności społecznej – teoria i praktyka*, Materiały na IX Ogólnopolską Konferencję Naukowo-Zawodową, Krajowa Izba Biegłych Rewidentów, Poznań.
- Rok B. (2013), *Podstawy odpowiedzialności społecznej w zarządzaniu*, Poltext, Warszawa.
- Samelak J. (2013), *Ramy koncepcyjne zintegrowanego sprawozdania jako formy raportowania CSR*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu”, nr 314.
- Szadziewska A. (2013), *Rola rachunkowości w pomiarze efektywności działań CSR*, „Prace i Materiały Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego”, nr 4.
- Szot-Gabryś T. (2013), *Koncepcja rachunku kosztów i korzyści w rachunkowości odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstwa*, Difin, Warszawa.
- Witczak H. (2008), *Natura i kształtowanie systemu zarządzania przedsiębiorstwem*, WN PWN, Warszawa.
- Zyznarska-Dworczak B. (2014), *Znaczenie zarządczej rachunkowości odpowiedzialności społecznej w przedsiębiorstwie*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu”, nr 329.

SOCIAL RESPONSIBLY MANAGEMENT ACCOUNTING – ANSWER TO CHANGES IN MANAGEMENT SYSTEMS

Summary: The changes in management accounting under the influence of the prevalence the idea of social responsibility are discussed in article. The ideological assumptions of social responsibility and its impact on the evolution of management accounting indication of the main factors determining the changes are presented in first section. The main aim of this article is to present the concept of social responsibly management accounting, which is supported by measurements, integration and multidimensional information to stakeholders justifying the desirability of actions undertaken by the company for sustainable development.

Keywords: management accounting, socially responsible management accounting.